

KWALITEIT VAN HET STRANDWATER

Auteur Maarten De Groof
(Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij)

Lector Jan Pieters
(UGent)

> WAAROM DEZE INDICATOR?

De beleving van de zee heeft, naast het visuele aspect, vooral te maken met de mogelijkheden tot zwemmen en pootjebaden. De laatste decennia groeide het recreatieve gebruik van het strandwater sterk. Niet alleen nam het aantal recreanten toe, er was bovendien een steeds verdergaande diversificatie van vormen en combinaties van strand- en waterrecreatie. Zeewater kan niet behandeld worden. De waterkwaliteit ervan is afhankelijk van de milieukwaliteit van de omgeving. De kwaliteit van het zeewater is echter van groot belang, om de burger te beschermen tegen de gezondheidsrisico's van baden in vervuild water. Omdat wateren zich niet houden aan bestuurlijke en politieke grenzen, evenmin als de effecten van verontreiniging, werd op Europees niveau een richtlijn betreffende de zwemwaterkwaliteit uitgewerkt.

> WAT ZEGT DEZE INDICATOR?

De indicator 'Strandwaterkwaliteit' wordt gedefinieerd als het percentage van de bemonsterde zwemzones aan de Vlaamse kust, die tot de verschillende kwaliteitsklassen behoren, zoals die opgenomen zijn in de Europese Zwemwaterrichtlijn (2006/7/EG). Deze richtlijn verdeelt de zwemwateren in 4 kwaliteitsklassen (Uitstekend, Goed, Aanvaardbaar en Slecht) en dit op basis van de meetresultaten van de voorgaande 4 jaar.

Om deze indicator te bepalen, meet de Vlaamse Milieumaatschappij, in opdracht van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, naast een aantal fysische en chemische parameters ook, of het water kiemen bevat, die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid van de baders.

Van juni tot en met 15 september worden de 42 badzones aan de kust gemiddeld anderhalve keer per week bemonsterd. Bij overschrijding van de minimumnorm voor ten minste één van de gemeten parameters, worden controlestalen genomen, om de zwemwaterkwaliteit op te volgen.

De normen zijn gebaseerd op een door de Wereldgezondheidsorganisatie aanvaarde ziektedruk van 5 tot 10 maag-darmontstekingen en 2 tot 4 luchtwegontstekingen per 100 recreanten.

> WAT ZIJN DE RESULTATEN?

In 2011 behoorden 17 (40,4%) meetplaatsen tot de klasse 'Uitstekend', 22 (52,4%) tot de klasse 'Goed' en 3 (7,2%) tot de klasse 'Aanvaardbaar'. Er was dus geen enkele meetplaats, die de kwalificatie 'Slecht' kreeg. Dat er in Vlaanderen nog meetplaatsen deel uitmaken van de klasse 'Aanvaardbaar', heeft veel te maken met de instroom van verontreinigd oppervlaktewater, o.a. via de IJzer, het kanaal Gent-Oostende, de Blankenbergse Vaart en het Leopoldkanaal. Daarbij komt, dat de aanwezigheid van paarden, honden en vogels op het strand, het gebrek aan sanitaire voorzieningen en vooral de weersomstandigheden (overstortwerking door felle neerslag) een negatieve rol kunnen spelen.

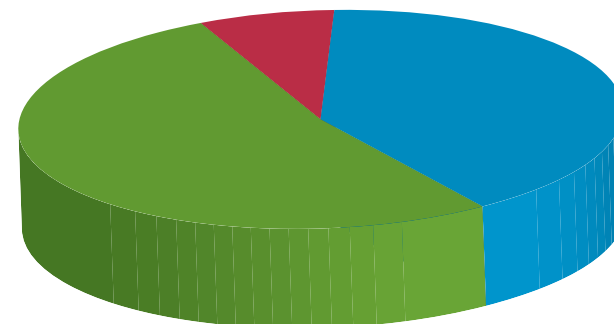
> WAT VOOR DE TOEKOMST?

De Zwemwaterrichtlijn heeft 2 doelstellingen: enerzijds streeft ze ernaar om de kwaliteit van het milieu te behouden, te beschermen en te verbeteren, anderzijds wil ze de gezondheid van de baders beschermen. De richtlijn draagt dus ook bij tot een positief imago op het vlak van milieu en toerisme.

Ten laatste eind 2015 moeten alle zwemwateren minstens tot de klasse 'Aanvaardbaar' behoren. Daarnaast moeten er realistische en evenredige maatregelen genomen worden, om het aantal als 'Uitstekend' of 'Goed' ingedeelde zwemwateren te doen toenemen.

Sinds 2011 wordt de zwemwaterkwaliteit opgevolgd op basis van de Europese Zwemwaterrichtlijn 2006/7/EG. Uitgaand van de resultaten van de afgelopen 4 jaar worden de zwemwateren in 4 klassen onderverdeeld: Uitstekend, Goed, Aanvaardbaar en Slecht. 40,4% van de meetplaatsen in de badzones aan de kust behoorde tot de klasse 'Uitstekend'. 52,4% scoorde 'Goed' en 7,2% kreeg de kwalificatie 'Aanvaardbaar'.

Grafiek Procentuele onderverdeling in de verschillende kwaliteitsklassen (Uitstekend, Goed, Aanvaardbaar, Slecht) van de meetplaatsen van de badzones aan de kust volgens de zwemwaterrichtlijn 2006/7/EG (2011)

Legende: Uitstekend (blauw), Goed (groen), Aanvaardbaar (rood), Slecht (paars)

bron: Vlaamse Milieumaatschappij